Titulli i lëndës: Letërsia pas ‘45

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti I Filologjisë
Titulli i lëndës:	Letërsia pas ‘45
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i IV-rë | Semestri i VIII-të
3-	3+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. Dr. Naser Mrasori
Të dhënat kontaktuese:	Email: Naser.Mrasori@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda "Letërsia gjermane pas 45" ka për qëllim t'i njohë studentët me proceset dhe epokat e zhvillimit të letërsisë gjermane, duke filluar me letërsinë e pasluftës dmth. pas vitit 1945. Si letërsi të ndara, në Gjermani (BRD-DDR), në Zvicër dhe Austri, ato kishin krijuar letërsitë e veta veç e veç dhe ishin zhvilluar me një pluralizëm stilesh dhe formash thuajse krejtësisht të ndryshme letrare, duke u ndërtuar mbi koncepte të ndryshme krijuese (Ost-West). Në këtë kurs trajtohen autorët kryesorë të letësisë së pasluftës, nga viti ’45 deri në vitet e kthesës, vitet e 90-ta, periudha e bashkimit. Në këtë kurs trajtohen veprat më të rëndësishme dhe njëkohësisht më të njohura e me më ndikim në letërsinë gjermane. Veprat e kësaj periudhe janë të njohura dhe të shumta, këtu bëjnë pjesë edhe disa nga veprat e autorëve fitues të Çmimit Nobel* për Letërsi, siç janë : Th. Mann*, H. Hesse*, I. Bachmann, W.Borchert, G.Benn, M. Frisch, F. Dürrenmatt, Th.Bernhard, V. Braun, G. Grass*, M. Walser, H. Böll*, N. Sachs*, B. Brecht, P. Celan, E. Canetti*, Ch. Wolf, S. Kirsch, H. Müller*, E. Jelinek*, etj.

Qëllimet e lëndës:	1. Të njihen studentët me karakteristikat dhe konceptet themelore të letërsisë së pasluftës në gjermani, austri dhe zvicër. 2. Të njihen studentët me rrjedhën dhe me ngjarjet me të rëndësishme të kësaj periudhe letrare. 3. Të njihen me temat, gjinitë dhe autorët kryesorë të kësaj periudhe. 4. Të njihen me rolin dhe karakteristikat e veprave më të shquara të kësaj periudhe. 5. Të njihen me krijimtarinë letrare pas bashkimit të dy gjermanive. 6. Bashkimi i dy gjermanive dhe i dy letërsive 7. Ribashkimi në politikë dhe në letërsi Shekulli i ri
Rezultatet e pritshme të nxënies:	Në fund të këtij kursi studentët duhet të kenë njohur të mjaftueshme: • për ndërtimet, temat dhr konceptet themelore të letërsisë së pasluftës • për rrjedhën historike dhe ngjarje me të rendësishme pas 1945; • për temat dhe gjinit kryesore të letërsisë së kësaj periudhe; • për krijimtarinë letrare pas luftës së Dytë botërore; • për krijimtarinë letrare në DDR dhe BRD • pëe grupin 47 dhe për „orën zero“ „Stunde Null“ • Letërsia „Trümmer“ dhe „Kahlschlaglietraur“ • për krijimtarinë letrare në Austri dhe Zvicër • për rolin dhe kontributin e autorëve që kishin emigruar • për letërsinë e viteve 60,70,80 sipas vendeve të origjines, kryesisht vendet gjermanofolëse • për letërsinë pas bashkimit të dy Gjermanive për letërsinë e ditëve të sotme.

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatet e nxënies së studentit)

Aktiviteti	**Orë**	**Ditë/javë**
Ligjërata	3	15
Ushtrime teorike/laboratorike	1	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	15 min.	4
Kollokfiume,seminare	4	1
Detyra të shtëpisë	2	15
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15
Përgatitja përfundimtare për provim	10	2
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	2	1
Totali		**113,25:25= 4.53** **5 ECTS**

Metodat e mësimdhënies:	Mësimi zhvillohet me ligjërata dhe me shpjegime përkatëse për rrjedhën historike dhe letrare të letërsisë pas vitit 1945. Diskutohen shembuj nga krijimtaria e autorëve me në zë të kësaj periudhe, për gjinitë e ndryshme letrare si dhe komentohen ngjarjet kryesore pas 1945. Në fillim do të jepen informacione të përgjithshme për vitet e para të pasluftës e më pas duke vazhduar në mënyrë kronologjike rrjedhën e krijimtarisë letrare pas '45. Gjatë realizimit të këtij kursi, shfrytëzohet literaturë e pasur burimore, trajtohen veprat kryesore, gjinitë letrare si dhe do të zbatohet metoda interaktive që garanton suksesin e duhur për nivelin e studimeve.
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi është paraparë të bëhët sipas statutit dhe rregulloreve të Universitetit të Prishtinës, provimi organizohet me shkrim dhe me gojë. Duke pasur parasysh edhe punën dhe angazhimin e studentëve gjatë vitit akademik si p.sh. pjesëmarrja në ligjerata, angazhimi, punimet seminarike, testet, referimet, diskutimet, etj. Rezultati përfundmintar llogaritet si në vijim: - Pjesëmarja aktive, përfundimi i seminareve dhe detyrave në kohë dhe angazhimi në Ligjërata (20%) - Testi i parë (15 %) - Testi i dytë (15 %) - Provimi përfundimtar (me shkrim/me gojë) (50%)
Literatura primare:	1. Barner, Wilfried: Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart. Verlag C.H.Beck München 1994. 2. Heinz Forster & Paul Rieger: Deutsche Literaturgeschichte. Band 11 & 12.dtv München 2002.

	3. Joachim Bark, Dietrich Steinbach, Hildegard Wittenberg Hrsg.: Epochen der deutschen Literatur (Gesamtausgabe) Klett, Stuttgart 1989. 4. Fritz Martini: Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. 19., neu bearbeitete Auflage. Kröner, Stuttgart 1991. 5. Herman Glasser, Jakob Lehmann, Arno Lubos. Wege der Deutsche Literatur. Propyläen Tachenbuch. Ullsten, Berlin, 2007. 6. Joachim Bark, Dietrich Steinbach, Hildegard Wittenberg Hrsg . Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegnwart. Klett, Stuttgart. 7. Gerald Reiner, Norbert Kern, eva Rainer: Geschichte der deutschsprachigen Literatur. Veritas Verlag Linz. 4 Auflage 2004. W.Beutin, K.Ehlert, W.Emmerich, H.Hoffacker, B.Lutz, V.Meid, 8. R.Schnell, P.Stein, und I.Stefan. Deutsche Literatugeschichte von Anf.bis zur Gegenwart. J.B.Metzler, Stuttgart, 1994. (Fq. 427-612) 9. Ralf Schnell: Deutsche Literatur nach 1945. In: Deutsche Literaturgeschichte. 6. Aufl. Verlag J.B. Metzler, Stuttgart/Weimar 2001. 10. Ingeborg Gerlach: Arbeiterliteratur und Literatur der Arbeitswelt in der DDR. Scriptor, Kronberg/Ts. 1974. 11. Horst Haase (Autorenkollektiv): Geschichte der deutschen Literatur. Literatur der Deutschen Demokratischen Republik. Volk und Wissen, Berlin 1976. (= Geschichte der deutschen Literatur von den Anfängen bis zur Gegenwart Band 11). 12. Hans-Jürgen Schmitt (Hrsg.): Die Literatur der DDR. Hanser, München 1983. 13. Deutsche Literaturgeschichte .Wolfgang Beutin, Klaus Ehlert, Wolfgang Emmerich, Helmut Hoffacker, Bernd Lutz, Volker Meid, Ralf Schnell, Peter Stein, Inge Stephan. Springer-Verlag Berlin Heidelberg 1992.
Literatura shtesë:	1. H. Brackert, J. Stückrath:Literaturwissenschaft - Ein Grundkurs /rororo. Hamburg, 2001. 2. Winfried Freund: Deutsche Literatur. Dumont, Köln, 2002. 3. Gustav Zürcher: *Trümmerlyrik. Politische Lyrik 1945–1950.* Scriptor, Kronberg 1977. 4. Kindlers Literatur Geschichte der Gegenwart. Autoren Werke Themen Tendenzen seit 1945. Die Literatur der Deutschen Demokratischen Republik I. [Lyrik] Von Konrad Franke. Mit einem einführenden Essay von Heinrich Vormweg. Aktualisierte Ausgabe. Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main 1980. 5. Heinz Ludwig Arnold (Hrsg.): *Die Gruppe 47 – Ein kritischer Grundriß.* Sonderband der Edition text + kritik. 3. überarbeitete Auflage.

	text + kritik, München 2004. 6.

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java e parë:	Letërsia gjermane e pasluftës (Letërsia pas 1945), krijimtaria letrare në perëndim (Gjermani, Austri dhe Zvicër)
Java e dytë:	Grupi 47 & "Ora zero në letërsi" (Gruppe 47 & Die stunde Null), ngjarjet dhe kujtimet e luftës, (Trümmer &Kahlschlag); gjuha e re në letërsi.
***Java e tretë*:**	Lirika, Epika dhe Dramatika e autorëve në mërgim (ekzil) dhe autorëve që ktheheshin në atdhe.
Java e katërt:	Gjemania dhe letërsia e ndarë sipas zonave (DDR, BRD), ngjarjet historike, gjinitë letrare, temat dhe veprat kryesore të viteve të para të pasluftës.
Java e pestë:	Letërsia e viteve të 50-ta; Letërsia si angazhim moral; ngjarjet, përjetimet të shprehura nëpërmjet tregimeve të shkurtëra (short story), si formë e re në letërsinë gjermane.
***Java e gjashtë*:**	Letërsia e pasluftës në Zvicër, koncepti i ri për dramën; teatri absurd;
Java e shtatë:	Letërsia e pasluftës në Austri
Java e tetë:	Letërsia e viteve të 60-ta; letërsia dokumentare; ndarja e letërsisë fiktive dhe dokumentare;
Java e nëntë:	Letërsia e viteve të 70-ta; lirika kushtuar aktualitetit; Krijimtaria letrare e gruas – feminizmi; letërsia në mes të autobiografisë dhe subjektivitetit të ri;
Java e dhjetë:	Lirika hermetike, formë e re e krijimtarisë letrare.
***Java e njëmbedhjetë*:**	Letërsia e viteve të 80-ta; monologu dhe monotonia; postmoderna në krijimet e shkrimtarëve të gjeneratës së re; rrëfimi postmodern.
***Java e dymbëdhjetë*:**	Letërsia e viteve të 90-ta; ribashkimi politik dhe letrar i dy gjermanive; temat e reja letrare për shkak të ndarjes lindje - perëndim (Ost-West); bashkimi dhe diverziteti në letërsinë gjermane.
***Java e trembëdhjetë*:**	Debatet letrare nga autorë të shquar, për dallimet dhe pasojat e ndarjes, lindje - përëndim (Ost-West); lëndimet psiqike (motiv nga DDR); kujtimet nga shekulli XX, Grass , Ranicki;

***Java e katërmbëdhjetë*:**	Letërsia, teknika dhe mediat; roli i mediave në letërsi; dokumentari; montazhi; reportazhi; filmi
***Java e pesëmbëdhjetë*:**	Ribashkimi; Letërsia dhe vitet e kthesës (Wendeliteratur), periudha e viteve të 90-ta. Shekulli i ri

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Mësimi zhvillohet me ligjërata, ushtrime dhe me shpjegime përkatëse për rrjedhën historike dhe letrare të letërsisë së këtyre periudhave. Në fillim do të jepen informacione të përgjithshme në mënyrë kronologjike, si dhe rrjedhën e krijimtarisë letrare. Në vazhdimësi diskutohen shembuj nga krijimtaria e autorëve me në zë të kësaj periudhe, për gjinitë e ndryshme letrare si dhe komentohen temat dhe ngjarjet kryesore. Gjatë realizimit të këtij kursi, shfrytëzohet literaturë e pasur burimore dhe zbatohet metoda ndërvepruese.

Përmes këtij kursi studentët pritet të thellojnë dijet përmes metodadave dhe politikave të reja akademike, sudentët duhet të vijnë me kohë në sallën e mësimit, atyre u kërkohet të jenë aktiv në pjesëmarrje, gjatë ligjëratave, në referime, diskutime, si dhe në punë seminarike.